

ศิลปะ การใช้ภาษาไทย ในการประพันธ์ คำร้อง

ผู้สร้างสรรค์
สุภาวรัชต์ เอลิมทรัพย์

ศิลปะ การใช้ภาษาไทย ในการประพันธ์ คำร้อง

ผู้สร้างสรรค์
สุภาวรัชต์ เอลิมทรัพย์

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยมหาวิทยาลัยมหิดล
ห้ามลอกเลียน ทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่ต่อสาธารณชน ไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือเล่มนี้
โดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหิดล

พิมพ์ครั้งที่ ๑ จำนวน ๑๐๐ เล่ม มกราคม ๒๕๖๗

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

สุภาวรัชต์ เฉลิมทรัพย์.

ศิลปะการใช้ภาษาไทยในการประพันธ์คำร้อง.-- นครปฐม : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
มหิดล, ๒๕๖๗.

๑๓๖ หน้า.

๑. การแต่งเพลง. ๒. การแต่งคำประพันธ์. I. ชื่อเรื่อง.

๗๘๑.๓

ISBN (e-book) 978-616-443-876-7

ISBN 978-616-443-875-0

อ้างอิง สุภาวรัชต์ เฉลิมทรัพย์. (๒๕๖๗). ศิลปะการใช้ภาษาไทยในการประพันธ์คำร้อง.
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหิดล.

จัดพิมพ์โดย

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหิดล (MU PRESS)

กองบริหารงานวิจัย สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

๙๙๙ ถ.พุทธมนฑลสาย ๔ ต.ศาลายา อ.พุทธมนฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐

โทร. ๐-๒๘๔๙-๖๓๗๙, ๐๘-๐๕๗๕-๕๑๕๑

ราคา ๑๒๐ บาท

พิมพ์ที่

บริษัท ภาพพิมพ์ จำกัด

โทร. ๐-๒๘๗๙-๙๑๕๔-๖ โทรสาร. ๐-๒๘๗๙-๙๑๕๓

www.parbpim.com

ออกแบบปกโดย

กนกวรรณ กันต์ฉลาด

ตำราเรื่องศิลปะการใช้ภาษาไทยในการประพันธ์คำร้อง เป็นส่วนหนึ่งในรายวิชาภาษาไทย ๑ (คศศท ๓๑๓) ซึ่งเรียบเรียงขึ้นอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมเนื้อหาสาระตามหัวข้อเรื่องศิลปะการใช้ภาษาไทยในการประพันธ์คำร้อง ประกอบด้วย บทนำ หลักพื้นฐานที่สำคัญของการเขียน ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับบทเพลง หลักเบื้องต้นในการประพันธ์คำร้อง การใช้รูปแบบคำประพันธ์ในการประพันธ์คำร้อง การใช้ถ้อยคำในการประพันธ์คำร้อง การใช้ภาพพจน์ในการประพันธ์คำร้อง และบทสรุป ทั้งนี้ เพื่อใช้ในการเรียนการสอนให้แก่นักศึกษา หรือผู้ที่สนใจเรื่องการใช้ภาษาไทยในการประพันธ์คำร้อง โดยสามารถอ่านและทำความเข้าใจเนื้อหาได้ด้วยตนเอง

ตำราเล่มนี้ผู้เขียนสร้างสรรค์ขึ้นโดยประยุกต์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาในสาขาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ ทั้งจากมหาวิทยาลัยมหิดลและมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จึงขอขอบพระคุณคณาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ทางภาษาไทย ให้แตกฉานแก่ผู้เขียน ผู้เขียนขอขอบคุณผู้ให้ความอนุเคราะห์ในการนำชื่อเพลงและเนื้อเพลงบางส่วนมาประกอบรายการยกตัวอย่างเพื่ออธิบายเนื้อหาในตำราทั้งบริษัท จีเอ็มเอ็ม มิวสิก พับลิชชิ่ง อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด, บริษัท สไปร์ซซี ดีสก์ จำกัด, บริษัท เจมีตี จำกัด, บริษัท เทโร มิวสิก จำกัด, บริษัท ไวท์ไลน์ ยักษ์ไทย จำกัด, บริษัท รถไฟดนตรี (1995) จำกัด, คุณชีวิน โกสิยพงษ์ (บอย โกสิยพงษ์), คุณประภาส ชลศรานนท์, คุณไสล ไกรเลิศ, คุณธงชัย เล็กกัมพล, คุณเกียรติพงศ์ กาญจนภิ (สุนทรียา ณ เวียงกาญจน์), คุณทวีป วรติลก, คุณชาลี อินทวิจิตร และคุณชินกร ไกรลาศ นอกจากนี้ผู้เขียนขอขอบคุณอาจารย์อัศวราชญ์ พิริโยดม หัวหน้าสาขาดนตรีสมัยนิยม วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ช่วยประสานงานกับบริษัท จีเอ็มเอ็ม มิวสิก พับลิชชิ่ง อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด ขอขอบคุณสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหิดลที่เอาใจใส่และสนับสนุนการทำตำราเล่มนี้มาโดยตลอด ท้ายที่สุดขอขอบคุณวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่เปิดโอกาสให้ได้เขียนตำราเล่มนี้ เพื่อใช้ในการเรียนการสอนขึ้น

แต่เมื่อได้อ่านตำรา ศิลปะการใช้ภาษาไทยในการประพันธ์คำร้อง ของอาจารย์
สุภาวรัชต์ ที่ได้ค้นคว้าและนำเสนอทั้งประวัติ ที่มา เทคนิคการประพันธ์ ที่ครอบคลุม
ทุกยุคสมัย หลายเทคนิคการใช้ภาษา ไล่เรียงมาเป็นหลักเป็นการ ก็นับได้ว่าเป็นหนึ่ง
ในคัมภีร์ของยุทธจักรนักเลงภาษาชั้นดี บางหัวข้อนั้น ถ้าฝึกให้ดี เชื่อว่าจะกลายเป็น
กระบวนการพิฆาตแผนเพลงให้เข้าใจตายเมื่อได้ฟังถ้อยคำที่ผู้ประพันธ์สร้างสรรค์ก็ยัง
นับว่าเป็นไปได้

ต้องขอบคุณท่านอาจารย์ ที่ได้สร้างผลงานชิ้นนี้ไว้

ซึ่งถือได้ว่าเป็นหมุดหมายทางวิชาการที่ทรงคุณค่า เป็นหลักยึดให้นักประพันธ์
ที่ต้องการฝึกและศึกษาการเขียนเนื้อเพลง รวมถึงจะได้เป็นหลักอ้างอิงทางวิชาการ
เพื่อสร้างความรู้เรื่องให้กับยุทธภพของนักประพันธ์

เสี่ยวเอ้อ!! ไปเอาเหล้าที่ดีที่สุดของที่นี่

กับแกล้มมาสองสามอย่าง

ขอดื่มให้ท่านอาจารย์สุภาวรัชต์

ท่านอาจารย์ครับ

ตำรานี้ช่างน่าเลื่อมใสยิ่งนัก

นับถือ ๆ

ข้าน้อยขอคารวะหนึ่งจอก

เขาเลข สร้างทุกซ์

พฤศจิกายน ๒๕๖๖

บ้านสวน, ชลบุรี, เมืองไทย

ในบรรดาศาสตร์วิชาต่าง ๆ ศาสตร์ของการเขียนเนื้อเพลงเป็นศาสตร์หนึ่งที่สื่อสารออกมาเป็นหลัก-เป็นการไต่ถาม อาจเพราะเกี่ยวกับรสนิยม ความเชื่อ อารมณ์ หรือความเป็นปัจเจกของผู้คน จึงทำให้บรรทัดฐานความดีงามนั้นต่างกันออกไป บางทีก็สิ้นเชิง

แต่ทางกลับกัน ด้วยแก่นนั้นยังคงเป็นอะไรที่มาจากหลักการที่ตายตัว ไม่แพ้ทฤษฎีของพีทาโกรัส นั่นคือเรื่องการใช้ภาษาในการสื่อสาร ด้วยรูปแบบต่าง ๆ เราจึงพอที่จะใช้หลักการเหล่านี้ในการอ้างอิงถึงความดีงามได้บ้าง

เฉกเช่นในตำรา “ศิลปะการใช้ภาษาไทยในการประพันธ์คำร้อง” ของอาจารย์สุภาวรัตน์ ได้ทำให้ประจักษ์ถึงที่มาที่ไปของการเขียน ปัจจัยสำคัญของการเขียน การลำดับขั้นตั้งแต่เริ่มจนจบชิ้นงาน ถือว่าครบถ้วนมาก ๆ เมื่อได้อ่านแล้วทำให้เข้าใจอย่างถ่องแท้มากขึ้น แยกแยะอะไรได้ดีขึ้น รู้เหตุ-รู้ผล รู้ต้น-รู้ปลาย

ขอขอบคุณอาจารย์สุภาวรัตน์ ที่ได้ทำตำรานี้ขึ้นมา ข้าพเจ้าคิดว่าเป็นการพัฒนาศาสตร์ของการเขียนเนื้อเพลงอย่างมาก ข้าพเจ้าดีใจที่จะได้ใช้ข้อมูลจากตำรานี้ในการอ้างอิงการสอนให้นักเรียนมีความรู้มากยิ่งขึ้นต่อไป

สารุ

พระนันท สุขสำราญ
พฤศจิกายน ๒๕๖๖

ตำราเรื่องศิลปะการใช้ภาษาไทยในการประพันธ์คำร้อง เป็นส่วนหนึ่งในรายวิชาภาษาไทย ๑ (คศศท ๓๑๓) ซึ่งเรียบเรียงขึ้นอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมเนื้อหาสาระตามหัวข้อเรื่องศิลปะการใช้ภาษาไทยในการประพันธ์คำร้อง ประกอบด้วย บทนำ หลักพื้นฐานที่สำคัญของการเขียน ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับบทเพลง หลักเบื้องต้นในการประพันธ์คำร้อง การใช้รูปแบบคำประพันธ์ในการประพันธ์คำร้อง การใช้ถ้อยคำในการประพันธ์คำร้อง การใช้ภาพพจน์ในการประพันธ์คำร้อง และบทสรุป ทั้งนี้ เพื่อใช้ในการเรียนการสอนให้แก่นักศึกษา หรือผู้ที่สนใจเรื่องการใช้ภาษาไทยในการประพันธ์คำร้อง โดยสามารถอ่านและทำความเข้าใจเนื้อหาได้ด้วยตนเอง

ตำราเล่มนี้ผู้เขียนสร้างสรรค์ขึ้นโดยประยุกต์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาในสาขาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ ทั้งจากมหาวิทยาลัยมหิดลและมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จึงขอขอบพระคุณคณาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ทางภาษาไทย ให้แตกฉานแก่ผู้เขียน ผู้เขียนขอขอบคุณผู้ให้ความอนุเคราะห์ในการนำชื่อเพลงและเนื้อเพลงบางส่วนมาใช้ประกอบการยกตัวอย่างเพื่ออธิบายเนื้อหาในตำราทั้งบริษัท จีเอ็มเอ็ม มิวสิก พับลิชชิ่ง อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด, บริษัท สไปร์ซซี ดีสก์ จำกัด, บริษัท เจมีตี จำกัด, บริษัท เทโร มิวสิก จำกัด, บริษัท ไวท์ไลน์ ยักษ์ไทย จำกัด, บริษัท รถไฟดนตรี (1995) จำกัด, คุณชีวิน โกสิยพงษ์ (บอย โกสิยพงษ์), คุณประภาส ชลศรานนท์, คุณไสล ไกรเลิศ, คุณธงชัย เล็กกัมพล, คุณเกียรติพงศ์ กาญจนภิ (สุนทรียา ณ เวียงกาญจน์), คุณทวีป วรติลก, คุณชาลี อินทวิจิตร และคุณชินกร ไกรลาศ นอกจากนี้ผู้เขียนขอขอบคุณอาจารย์อัครวิชัย พิริยาคม หัวหน้าสาขาดนตรีสมัยนิยม วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ช่วยประสานงานกับบริษัท จีเอ็มเอ็ม มิวสิก พับลิชชิ่ง อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด ขอขอบคุณสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหิดลที่เอาใจใส่และสนับสนุนการทำตำราเล่มนี้มาโดยตลอด ท้ายที่สุดขอขอบคุณวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่เปิดโอกาสให้ได้เขียนตำราเล่มนี้ เพื่อใช้ในการเรียนการสอนขึ้น

ผู้เขียนหวังว่าตำราเล่มนี้คงอำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอนตามสมควร
หากท่านที่นำไปใช้มีข้อเสนอแนะ ผู้เขียนยินดีน้อมรับฟังข้อคิดเห็น และขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

สุภาวรัชต์ เถลิมทรัพย์
๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๖

MAHIDOL
UNIVERSITY
PRESS

	หน้า
คำนำ	ง
สารบัญ	ฉ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
บทที่ ๒ หลักพื้นฐานที่สำคัญของการเขียน	๗
๒.๑ ความหมายของการเขียน	๙
๒.๒ องค์ประกอบของการเขียน	๑๐
๒.๓ ประเภทของการเขียน	๑๑
๒.๔ วัตถุประสงค์ของการเขียน	๑๔
๒.๕ กระบวนการเขียน	๑๙
๒.๖ ความสำคัญของการเขียน	๒๒
คำถามทบทวน	๒๔
บรรณานุกรม	๒๕
บทที่ ๓ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับบทเพลง	๒๗
๓.๑ ความหมายของบทเพลง	๒๙
๓.๒ ประวัติความเป็นมาของบทเพลงไทยใน ประเทศไทย	๓๐
๓.๓ ประเภทของบทเพลงไทย	๓๒
๓.๔ องค์ประกอบของบทเพลง	๓๓
๓.๕ ลักษณะของบทเพลงที่ดี	๓๔
๓.๖ บทบาทของบทเพลง	๓๘

	หน้า
คำถามทบทวน	๔๑
บรรณานุกรม	๔๒
 บทที่ ๔	หลักเบื้องต้นในการประพันธ์คำร้อง
	๔๕
๔.๑ ประเภทของนักประพันธ์คำร้อง	๔๗
๔.๒ คุณสมบัติของนักประพันธ์คำร้อง	๔๘
๔.๓ โครงสร้างของคำร้องในบทเพลง	๔๙
๔.๔ ขั้นตอนการประพันธ์คำร้อง	๕๑
๔.๕ ศิลปะการใช้ภาษาไทยในการประพันธ์ คำร้อง	๕๓
คำถามทบทวน	๕๖
บรรณานุกรม	๕๗
 บทที่ ๕	การใช้รูปแบบคำประพันธ์ในการประพันธ์คำร้อง
	๕๙
๕.๑ ความหมายของฉันทลักษณ์	๖๑
๕.๒ ประเภทของคำประพันธ์ไทย	๖๒
๕.๓ การใช้รูปแบบคำประพันธ์ในการประพันธ์ คำร้อง	๖๔
คำถามทบทวน	๗๔
บรรณานุกรม	๗๕
 บทที่ ๖	การใช้ถ้อยคำในการประพันธ์คำร้อง
	๗๗
๖.๑ ความหมายของการใช้ถ้อยคำ	๗๙
๖.๒ หลักการเลือกใช้ถ้อยคำในการเขียน	๘๐

	หน้า
๖.๓ หลักการเลือกใช้ถ้อยคำในการประพันธ์ คำร้อง	๘๒
คำถามทบทวน	๙๒
บรรณานุกรม	๙๓
 บทที่ ๗ การใช้ภาพพจน์ในการประพันธ์คำร้อง	๙๕
๗.๑ ความหมายของภาพพจน์	๙๗
๗.๒ ประเภทของภาพพจน์	๙๘
๗.๓ การใช้ภาพพจน์ในการประพันธ์คำร้อง	๑๐๐
คำถามทบทวน	๑๑๓
บรรณานุกรม	๑๑๔
 บทที่ ๘ บทสรุป	๑๑๕
บรรณานุกรม	๑๑๙
ดัชนี	๑๒๑
ประวัติผู้สร้างสรรค์	๑๒๕

บทที่ ๑ บทนำ

MAHIDOL
UNIVERSITY
PRESS

ตำราเรื่อง “ศิลปะการใช้ภาษาไทยในการประพันธ์คำร้อง” เป็นส่วนหนึ่งในการเรียนการสอนของรายวิชาภาษาไทย ๑ (ดศศท ๓๑๓) ที่วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยนับเป็นหัวข้อหนึ่งที่สำคัญในรายวิชาภาษาไทยที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาษาไทยกับดนตรีได้เป็นอย่างดี ซึ่งนักศึกษาดนตรีทุกสาขาสถาบันองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้กับการเรียนดนตรีได้ ทั้งยังนับเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่นักศึกษาที่เรียนสาขาดนตรีสมัยนิยมและต้องใช้ภาษาไทยในการประพันธ์คำร้องเพื่อนำเสนอในรายวิชาการเขียนเนื้อเพลง การศึกษาดังกล่าวจะทำให้ นักศึกษาสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้เพื่อประพันธ์คำร้องในบทเพลงของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ตำราเล่มนี้ยังมีประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจเรื่องการประพันธ์คำร้องที่จะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในบทเพลงของตนได้เป็นอย่างดีด้วย

อนึ่งตำราเล่มนี้หยิบยกตัวอย่างคำร้องในบทเพลงที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาษาไทยกับการประพันธ์คำร้องตามที่เหมาะสม โดยส่วนใหญ่จะเป็นเพลงไทยสากลและเพลงลูกกรุงตามความคุ้นชินของผู้เขียนเป็นสำคัญ และผู้เขียนเล็งเห็นว่าบทเพลงที่นำมาเป็นตัวอย่างสอดคล้องกับหัวข้อนั้น ๆ จึงนำมาใช้ประกอบการยกตัวอย่างในตำรา โดยเนื้อหาของตำราเรื่อง “ศิลปะการใช้ภาษาไทยในการประพันธ์คำร้อง” แบ่งเป็น ๘ บท รายละเอียดของแต่ละบทมีดังนี้

บทที่ ๑ บทนำ ผู้เขียนเกริ่นนำถึงความเป็นมาและความสำคัญของการเขียนตำราเรื่อง “ศิลปะการใช้ภาษาไทยในการประพันธ์คำร้อง” ให้ผู้อ่านได้เข้าใจเป็นเบื้องต้น

บทที่ ๒ หลักพื้นฐานที่สำคัญของการเขียน ผู้เขียนปูพื้นฐานความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเขียนให้แก่ผู้อ่าน โดยกล่าวถึงความหมายของการเขียน องค์ประกอบของการเขียน ประเภทของการเขียน วัตถุประสงค์ของการเขียน กระบวนการเขียน และความสำคัญของการเขียน เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจหลักการเขียนได้ดีมากยิ่งขึ้น

บทที่ ๓ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับบทเพลง ในบทนี้ผู้เขียนเกริ่นนำถึงประวัติความเป็นมาของบทเพลงในประเทศไทยโดยสังเขปเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจและทราบถึงพัฒนาการของบทเพลงไทย จากนั้นจึงกล่าวถึงประเภทของบทเพลงไทย องค์ประกอบของบทเพลง ลักษณะของบทเพลงที่ดี และบทบาทของบทเพลง

บทที่ ๔ หลักเบื้องต้นในการประพันธ์คำร้อง ผู้เขียนเชื่อมโยงถึงหลักการประพันธ์คำร้องและนักประพันธ์คำร้อง โดยกล่าวถึงประเภทของนักประพันธ์คำร้อง คุณสมบัติของนักประพันธ์คำร้อง โครงสร้างของคำร้องในบทเพลง ขั้นตอนการประพันธ์คำร้อง และเกริ่นนำถึงศิลปะการใช้ภาษาไทยในการประพันธ์คำร้อง

บทที่ ๕ การใช้รูปแบบคำประพันธ์ในการประพันธ์คำร้อง ผู้เขียนเลือกอธิบายรูปแบบคำประพันธ์ในการประพันธ์คำร้องก่อนหัวข้ออื่น เนื่องจากผู้อ่านควรเข้าใจรูปแบบคำประพันธ์เป็นพื้นฐานก่อนเริ่มต้นประพันธ์คำร้อง โดยในบทนี้กล่าวถึงความหมายของฉันทลักษณ์ ประเภทของคำประพันธ์ไทย และการใช้รูปแบบคำประพันธ์ในการประพันธ์คำร้อง เพื่อให้ให้นักประพันธ์คำร้องมีความรู้ ความเข้าใจรูปแบบคำประพันธ์ไทยและสามารถเลือกใช้รูปแบบคำประพันธ์ในการประพันธ์คำร้องได้อย่างเหมาะสม เกิดเป็นบทเพลงที่มีคุณค่าและงดงามทั้งฉันทลักษณ์และคีตลักษณ์

บทที่ ๖ การใช้ถ้อยคำในการประพันธ์คำร้อง ในบทนี้ผู้เขียนกล่าวถึงความหมายของการใช้ถ้อยคำ หลักการเลือกใช้ถ้อยคำในการเขียน และหลักการเลือกใช้ถ้อยคำในการประพันธ์คำร้อง เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจและสามารถเลือกสรรถ้อยคำในการประพันธ์คำร้องเพื่อสื่อความหมายได้ชัดเจน ตรงตามความมุ่งหมาย และมีความงดงามทางด้านการใช้ถ้อยคำ

บทที่ ๗ การใช้ภาพพจน์ในการประพันธ์คำร้อง ในบทนี้ผู้เขียนอธิบายความหมายของภาพพจน์ ประเภทของภาพพจน์ และการใช้ภาพพจน์ในการประพันธ์คำร้อง เพื่อให้ผู้อ่านมีความรู้และเข้าใจถึงประเภทของภาพพจน์ และการเลือกใช้ภาพพจน์ในการประพันธ์คำร้อง สามารถนำความรู้มาปรับใช้ในการประพันธ์คำร้องเพื่อให้มีความสอดคล้องและสื่อความหมายของบทเพลงได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

บทที่ ๘ บทสรุป ผู้เขียนชี้ให้เห็นความสำคัญของตำราเรื่อง “ศิลปะการใช้ภาษาไทยในการประพันธ์คำร้อง” และยังเสนอแนะแนวทางในการฝึกฝนการประพันธ์คำร้องเพิ่มเติมให้แก่ผู้อ่านด้วย

การเขียนตำราเรื่อง “ศิลปะการใช้ภาษาไทยในการประพันธ์คำร้อง” ผู้เขียนมีความตั้งใจที่จะถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับศิลปะการใช้ภาษาไทยในการประพันธ์คำร้องแก่นักศึกษารวมถึงผู้อ่านที่สนใจ เพื่อที่จะสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการประพันธ์คำร้องในบทเพลงของตนเองได้ โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเนื้อหาภายในเล่ม รวมถึงคำถามทบทวนที่อยู่ในช่วงท้ายของทุกบทจะทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้ และได้ทบทวนความรู้ ความเข้าใจของตนเองจากเนื้อหาแต่ละบทได้มากยิ่งขึ้น และหวังว่าตำราเล่มนี้คงจะนำประโยชน์แก่ผู้อ่านได้ไม่มากนักน้อย

MAHIDOL
UNIVERSITY
PRESS

MAHIDOL
UNIVERSITY
PRESS

บทที่ ๒

หลักพื้นฐาน
ที่สำคัญของการเขียน

MAHIDOL
UNIVERSITY
PRESS

บทที่ ๒

หลักพื้นฐาน

ที่สำคัญของการเขียน

การเขียนเป็นการสื่อสารรูปแบบหนึ่งที่สำคัญไม่น้อยไปกว่าการพูด ผู้ที่มีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับการเขียนจะสามารถบอกเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ผ่านภาษาเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยในบทนี้จะกล่าวถึงหลักพื้นฐานที่สำคัญของการเขียน ทั้งความหมายของการเขียน องค์ประกอบของการเขียน ประเภทของการเขียน วัตถุประสงค์ของการเขียน กระบวนการเขียน และความสำคัญของการเขียน เพื่อให้ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการเขียนแก่ผู้อ่าน

๒.๑ ความหมายของการเขียน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ (๒๕๕๖, น. ๒๑๒) ให้ความหมายของการเขียนว่า “เขียน” เป็นคำกริยา หมายถึงขีดให้เป็นตัวหนังสือหรือเลข ขีดให้เป็นเส้นหรือรูปต่าง ๆ วาด, แต่งหนังสือ

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (๒๕๔๐, น. ๗๔) ให้ความหมายของการเขียนว่า การสื่อความหมายอย่างหนึ่งไปยังผู้อ่าน โดยใช้ตัวอักษรเป็นเครื่องมือในการส่งสาร เพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบความรู้ ความคิด และความรู้สึกของผู้เขียน

เปรมจิต ศรีสงคราม (๒๕๓๔, น. ๓) ให้ความหมายของการเขียนว่า การบันทึกความรู้ ความคิด เรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้พบได้อ่าน เพื่อเป็นหลักฐานและเพื่อให้จำได้

วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ และคณะ (๒๕๒๒, น. ๑๓๕-๑๓๖) ให้ความหมายของการเขียนว่า การแสดงออกเพื่อการสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์ โดยอาศัยภาษา ตัวอักษร และอุปกรณ์อื่น ๆ เป็นสื่อ เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกรู้สึกนึกคิด ความต้องการและความเข้าใจทุกอย่างให้ผู้อื่นได้ทราบ

สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (๒๕๕๑, น. ๖๗) ให้ความหมายของการเขียนว่า วิธีการสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่แสดงออกทางภาษาเป็นลายลักษณ์อักษร แสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกที่มีอยู่ในใจให้ผู้อื่นได้รับรู้

สรุปได้ว่า การเขียน คือ การสื่อสารรูปแบบหนึ่ง ส่งสารโดยอาศัยตัวอักษรไปยังผู้รับสาร เพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด ประสบการณ์ จินตนาการ อารมณ์ความรู้สึก อีกทั้งการเขียนยังเป็นการบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ ไว้เป็นหลักฐานด้วย

๒.๒ องค์ประกอบของการเขียน

องค์ประกอบของการเขียนโดยทั่วไปแบ่งได้เป็น ๔ ประการ คือ ผู้เขียน ภาษา เครื่องมือที่ทำให้เกิดสาร และผู้อ่าน ดังนี้

๒.๒.๑ ผู้เขียน คือผู้ส่งสารไปยังผู้อ่านซึ่งเป็นผู้รับสาร โดยผู้เขียนเป็นองค์ประกอบหลักที่สำคัญในการสื่อสารเนื่องจากผู้เขียนเป็นผู้ที่ถ่ายทอดความคิด เรื่องราวต่าง ๆ และส่งสารไปยังผู้อ่านให้เข้าใจและรับรู้เรื่องราวเหล่านั้น

๒.๒.๒ ภาษา คือสารที่เป็นเรื่องราวหรือเนื้อหาต่าง ๆ ที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอดไปยังผู้อ่าน โดยภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อความซึ่งเป็นที่เข้าใจตรงกันกับผู้ที่อยู่ในกลุ่มหรือสังคมเดียวกัน โดยในแต่ละกลุ่มหรือสังคมจะต้องเรียนรู้ภาษาซึ่งกันและกันเพื่อจะได้เข้าใจความหมายในการสื่อสารได้อย่างชัดเจน

๒.๒.๓ เครื่องมือที่ทำให้เกิดสาร คือตัวอักษรซึ่งเป็นสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายสำหรับใช้แทนหน่วยเสียงในภาษาหนึ่ง ๆ ทั้งนี้เครื่องมือสื่อสารนั้นยังหมายรวมถึงอุปกรณ์เครื่องเขียนต่าง ๆ เช่น ดินสอ ปากกา สมุด

๒.๒.๔ ผู้อ่าน คือผู้รับสารจากผู้เขียน ซึ่งการที่ผู้อ่านจะเข้าใจเรื่องราวหรือเนื้อหาต่าง ๆ ได้นั้นจำเป็นที่ผู้อ่านจะต้องอยู่ในกลุ่มหรือสังคมเดียวกันกับผู้เขียนหรือเรียนรู้ เข้าใจถึงภาษาและตัวอักษรที่ผู้เขียนได้ถ่ายทอดผ่านงานเขียน

เมื่อได้อ่านตำรา ศิลปะการใช้ภาษาไทยในการประพันธ์คำร้อง
ของอาจารย์สุภาวรัชต์ ที่ได้ค้นคว้าและนำเสนอทั้งประวัติ ที่มา เทคนิคการประพันธ์
ที่ครอบคลุมทุกยุคสมัย หลายเทคนิคการใช้ภาษา ไล่เรียงมาเป็นหลักเป็นการ
ก็นับได้ว่าเป็นหนึ่งในคัมภีร์ของยุครจกรนักเพลงภาษาชั้นดี

เขาวเลา สร้างทุก

ตำรา “ศิลปะการใช้ภาษาไทยในการประพันธ์คำร้อง”
ของอาจารย์สุภาวรัชต์ ได้ทำให้ประจักษ์ ถึงที่มาที่ไปของการเขียน
ปัจจัยสำคัญของการเขียน การลำดับขึ้นตั้งแต่เริ่ม จนจบชิ้นงาน
ถือว่าครบถ้วนมาก ๆ เมื่อได้อ่านแล้วทำให้เข้าใจอย่างถ่องแท่มากขึ้น
แยกแยะอะไรได้ดีขึ้น รู้เหตุ-รู้ผล รู้ต้น-รู้ปลาย

พินัด สุธสำรณ

ศิลปะการใช้ภาษาไทย
ในการประพันธ์คำร้อง

ISBN 978-616-443-875-0

9 786164 438750

ราคา ๑๒๐ บาท